

DOĞU ESİNTİLERİ

نسيم شرق

İranoloji, Fars Dili ve Edebiyatı
Araştırmaları Dergisi
A Journal Of Iranology Studies

Web: www.doguesintileri.com

OCAK/JANUARY

VOLUME: 14/2021-1

ISSN: 2148-290X

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ

SOBIAD

Google Akademik

DergiPark
AKADEMİK

İSAM
TÜRKİYE DİYANET VAKFI
İSLÂM ARAŐTIRMALARI MERKEZİ
مركز البحوث الإسلامية
CENTRE FOR ISLAMIC STUDIES

ULUSLARARASI HAKEMLİ
DERGİ

مجله علمی پژوهشی

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ

YAYIN KURULU (EDITORIAL BOARD)

Prof. Dr. Nimet YILDIRIM

Prof. Dr. Veyis DEĞİRMENÇAY

Prof. Dr. Rahman MOŞTAGMEHR

Prof. Dr. Esedullâh VAHÎD

Prof. Dr. Ghadir GOLKARİAN

Doç. Dr. Rahim KOOSHESH

Doç. Dr. Sadık ARMUTLU

Doç. Dr. Asuman GÖKHAN

Dr. Sajad SOLTANZADEH

Dr. Hamid ZAMANLU

Hasan DİDBAN

Kuroş MOKTADİRİ

Muhammed PİRİ

Doğu Esintileri

نسيم شرق

A Journal of Oriental Studies

Sayı/Issue: 14, 2021/1

Yılda İki Kez Yayınlanan Uluslararası Hakemli
Dergi

**Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü
(Owner And Managing Editor)**

Prof. Dr. Nimet YILDIRIM

Editör

Prof. Dr. Nimet YILDIRIM

Yardımcı Editörler

Deniz ERÇAVUŞ

Şeyda ARISOY

Kapak Tasarım

Mehmet YILDIRIM

Sayfa Düzeni, WebTasarım

Mehmet YILDIRIM

Doğu Esintileri İran İslam Cumhuriyeti Ankara Kültür Müsteşarlığı
ve Erzurum Başkonsolosluğu'nun destekleriyle yayınlanmaktadır

Yazışma Adresi (Correspondence)

Prof. Dr. Nimet YILDIRIM

Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi

Fars Dili ve Edebiyatı Bölümü

Web: www.doguesintileri.com

Web: www.farsdilivedebiyati.com

25240 ERZURUM

E-posta Adresi

doguesintileri@outlook.com

ISSN: 2148-290X

BİLİMSEL DANIŞMA VE HAKEM KURULU (ADVISORY BOARD)

- Prof. Dr. Metin AKKUŞ (Düzce Üniversitesi)
Prof. Dr. İsmail Hakkı AKSOYAK (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Cemile AKYILDIZ ERCAN (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet ATALAY (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Hatice AYNUR (Şehir Üniversitesi)
Prof. Dr. Selami BAKIRCI (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehri BEHFER (Pishva Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet BEŞE (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Rıdvan CANIM (Edirne Üniversitesi)
Prof. Dr. Süleyman ÇALDAK (İnönü Üniversitesi)
Prof. Dr. Hasan ÇİFTÇİ (Bingöl Üniversitesi)
Prof. Dr. Süleyman ÇİĞDEM (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Veyis DEĞİRMENÇAY (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Kenan DEMİRAYAK (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Sebahat DENİZ (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Çetin DERDİYOK (Çukurova Üniversitesi)
Prof. Dr. Süleyman EFENDİOĞLU (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Erdoğan ERBAY (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Aysel ERGÜL KESKİN (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Mukadder ERKAN (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. İlhan GENÇ (Düzce Üniversitesi)
Prof. Dr. Ghadir GOLKARIAN (Yakın Doğu Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali GÜZELYÜZ (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Hasan HASANZADE NİRÎ (İstanbul Üniversitesi)

Prof. Dr. Nimetullah İRANZADE (Tahran Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet KANAR (Yeditepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Adnan KARAIŞMAİLOĞLU (Kırıkkale Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet KARTAL (Osmangazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Beyhan KESİK (Giresun Üniversitesi)
Prof. Dr. Mir Celaluddin KEZZAZİ (Tahran Üniversitesi)
Prof. Dr. Hicabi KIRLANGIÇ (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Saliha KODAY (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Zeki KODAY (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Kazım KÖKTEKİN (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Erol KÜRKCÜOĞLU (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Lyudmila Gennadyevna LARİONOVA (Güney Federal Ün.)
Prof. Dr. Mohammad MAHDİPOUR (Tebriz Üniversitesi)
Prof. Dr. Rahman MOSHTAGMEHR (Tebriz Üniversitesi)
Prof. Dr. Muhammet NURDOĞAN (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. İsmail ÖĞRETİR (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Yusuf ÖZ (Kırıkkale Üniversitesi)
Prof. Dr. Yılmaz ÖZBEK (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Besim ÖZCAN (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. H. Ömer ÖZDEN (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet SARI (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Christoph SCHROEDER (Universität Potsdam)
Prof. Dr. Orhan Kemal TAVUKÇU (RTE Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali TEMİZEL (Selçuk Üniversitesi)
Prof. Dr. Halil TOKER (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. A. Naci TOKMAK (Yeditepe Üniversitesi)

Prof. Dr. Mehmet TÖRENEK (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Sait UYLAŞ (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Esedullâh VAHÎD (Tebriz Üniversitesi)
Prof. Dr. Heike WIESE (Humboldt Universität zu Berlin)
Prof. Dr. Muhammed Cafer YAHAKKÎ (Firdevsi Üniversitesi)
Prof. Dr. Nevzat H. YANIK (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali YILDIRIM (Fırat Üniversitesi)
Prof. Dr. Nimet YILDIRIM (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Hüseyin YURTTAŞ (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet ZAMAN (Atatürk Üniversitesi)
Doç. Dr. Mohammad Reza ABEDÎ (Tebriz Üniversitesi)
Doç. Dr. Sadık ARMUTLU (İnönü Üniversitesi)
Doç. Dr. Bahar DEMİR (Sosyal Bilimler Üniversitesi)
Doç. Dr. Ebrahim EGHBALÎ (Tebriz Üniversitesi)
Doç. Dr. Saber EMAMÎ (Tahran Sanat Üniversitesi)
Doç. Dr. İlknur EMEKLÎ (Atatürk Üniversitesi)
Doç. Dr. Nazire ERBAY (Atatürk Üniversitesi)
Doç. Dr. Ahmad FARSHBAFÎAN
Doç. Dr. Berna KARAGÖZOĞLU (Ağrı İ.Ç. Üniversitesi)
Doç. Dr. Andrey Yuryevich GOLOBORODKO (Rostov Ekonomi Ün.)
Doç. Dr. Asuman GÖKHAN (Atatürk Üniversitesi)
Doç. Dr. Nilüfer İLHAN (Bozok Üniversitesi)
Doç. Dr. Rahim KOUSHESH (Urmîye Üniversitesi)
Doç. Dr. Andrey Georgiyevich NARUSHEVÎCH (Rostov Ekonomi Ün.)
Doç. Dr. Valentina PAPUSHINA (Khmelnyskyi Üniversitesi)
Doç. Dr. Yakup ŞAFAK (Kırıkkale Üniversitesi)

Doç. Dr. Nuri ŞİMŞEKLER (Selçuk Üniversitesi)
Doç. Dr. Ahmet TOPAL (Atatürk Üniversitesi)
Doç. Dr. Hatem TÜRK (Giresun Üniversitesi)
Doç. Dr. Yasemin YAYLALI (Atatürk Üniversitesi)
Doç. Dr. Nurullah YILMAZ (Atatürk Üniversitesi)
Doç. Dr. Mevlüt YÜKSEL (Atatürk Üniversitesi)
Doç. Dr. Nurullah YILMAZ (Atatürk Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Handan BELLİ (İnönü Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Pouneh ABDOLLAHİFARD (E. Teknik Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Hadi BAK (Atatürk Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Emel HİSARCIKLILAR (Gaziosmanpaşa Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Zerrin KÖŞKLÜ (Atatürk Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Hayati ÖNCEL (Atatürk Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Shalala RAMAZANOVA (Ardahan Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet YEŞİL (Sakarya Üniversitesi)

BU SAYININ HAKEMLERİ...

- Prof. Dr. Mehmet ATALAY (İstanbul Üniversitesi)
- Prof. Dr. Mustafa ÇİÇEKLER (İstanbul Medeniyet Üniversitesi)
- Prof. Dr. Veyis DEĞİRMENÇAY (Atatürk Üniversitesi)
- Prof. Dr. Erdoğan ERBAY (Atatürk Üniversitesi)
- Prof. Dr. Ali GÜZELYÜZ (İstanbul Üniversitesi)
- Prof. Dr. Ali TEMİZEL (Selçuk Üniversitesi)
- Prof. Dr. Ahmet SARI (Atatürk Üniversitesi)
- Prof. Dr. Fatma ÖZTÜRK DAĞABAKAN (Atatürk Üniversitesi)
- Prof. Dr. Nimet YILDIRIM (Atatürk Üniversitesi)
- Prof. Dr. Sait UYLAŞ (Atatürk Üniversitesi)
- Doç. Dr. Ahmet TOPAL (Atatürk Üniversitesi)
- Doç. Dr. Berna KARAGÖZOĞLU (Ağrı İ.Ç. Üniversitesi)
- Doç. Dr. Soner İŞİMTEKİN (Van Y.Y. Üniversitesi)
- Doç. Dr. Asuman GÖKHAN (Atatürk Üniversitesi)
- Doç. Dr. Ayşe Hilal KALKANDELEN (Atatürk Üniversitesi)
- Doç. Dr. Yasemin YAYLALI (Atatürk Üniversitesi)
- Dr. Öğr. Üyesi Pouneh ABDOLLAHIFARD (E. T. Üniversitesi)
- Dr. Öğr. Üyesi Kadir TURGUT (İstanbul Üniversitesi)

BU SAYIDA...

HALÛK'UN DEFTERİ KİTABINDAKİ İLK ON ŞİİRİN VEZİN, ÇEVİRİMYAZI,
SERBEST ÇEVİRİSİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA II

PROF. DR. MEHMET KANAR

1

HORASAN SUFİLERİ

PROF. DR. NİMET YILDIRIM

47

MEVLÂNA'YA GÖRE ÂŞÛRÂ MATEMİ

PROF. DR. VEYİS DEĞİRMENÇAY

67

METİNLERARASILIK BAĞLAMINDA KLASİK TÜRK ŞİİRİNİN BİLİMSEL ARKA
PLANI

PROF. DR. METİN AKKUŞ

129

SALT AKIL İNSANI HOMO FABER'İN TRAJEDİSİNE MİTOLOJİK BİR YOLCULUK

PROF. DR. CEMİLE AKYILDIZ ERCAN-DR. ÖĞR. ÜYESİ DAVUT DAĞABAKAN

151

MUHAMMED ALİ SİPANLU VE ŞİİRLERİNDEN ÖRNEKLER

DR. ÖĞR. ÜYESİ REFET YALÇIN BALATA

167

TANPINAR'IN "ABDULLAH EFENDİ'NİN RÜYALARI" VE "YAZ YAĞMURU" ADLI
HİKÂYELERİNDE ALEGORİK KULLANIMLAR

EMRE YOLCU

189

واگرایی و همگرایی عقل و عشق در تفسیر کشف الاسرار و عده الابرار میبیدی

DOÇ. DR. AHMAD FARSHBAFİAN

213

بررسی تطبیقی ظرفیتهای همسان ادب عرفانی و تعلیمی فارسی و رمان کیمیاگر

DR. ÖĞR. ÜYESİ HOJJAT ABBASI-DR. ÖĞR. ÜYESİ AHMET YEŞİL

243

سوگند در حماسه های ملی ایران

DOÇ. DR. ALİ RIZA KIYAMETİ

269

بررسی نوستالژی در ساختار زبانی دو شعر "ناسبان" و "ارغوان" از سروده های هوشنگ ابتهاج

MARYAM KOOCHAKI SHALMANI

289

المسمط والمخمس والتخمیس

ÖĞR. GÖR. MAHIEDDIN RACHID-PROF. DR. SELAMİ BAKIRCI

313

SUNUŞ

Yedinci yılına giren *Doğu Esintileri* dergimizin on dördüncü sayısını Őimdi elinizde. Dergimizin hem basılı, hem de elektronik yayınına “doguesintileri.com” adresinden erişerek gösterdiğiniz ilğiden dolayı çok teşekkür ediyoruz. İlk sayımızdan bu yana sizlerden aldığımız tebrik, takdir ve teşvikler bizi gelecek sayılarımız için daha çok çalışmaya, sizleri daha güzel bir dergiyle buluşturmaya yönlendirdi.

“Sobiad”, “Google Akademik”, “Dergi Park Akademik” ve “İsam” tarafından taranmakta olan *Doğu Esintileri*, sosyal bilimlerin değişik alanlarında yapılacak çalışmaların yayınlanacağı bir bilimsel etkinlik platformu olarak; öncelikle dil ve edebiyat, tarih, sanat ve kültür alanlarında özgün akademik makalelere, nitelikli çevirilere yer veren uluslararası hakemli bir dergi olarak her sayıda daha iyiye ve daha ileriye hedefiyle yoluna devam etmekte...

Doğu Esintileri, sosyal bilimler alanında araştırmacıların nitelikli çalışmalarını okuyucularıyla buluşturarak bu alandaki boşluğun biraz olsun doldurulmasına katkıda bulunmayı hedeflemektedir. Bu uzun soluklu yürüyüşümüzde her zaman değerli araştırmacılarımız ve okuyucularımızın bize destek vermelerini, daha güzele ve daha iyiye erişmede öneri ve eleştirileriyle bize yol göstermelerini diliyoruz.

Bu sayımızda da desteklerini esirgemeyen İran İslâm Cumhuriyeti Ankara Kültür Müsteşarlığı ile Erzurum Başkonsolosluğu’na Őükranlarımızı sonuyor, özellikle bütün sayılarımızın hazırlanış aşamasında özet çevirilerini yaparak dergimize çok önemli katkılarda bulunan **Dr. Hamid ZAMANLU**’ya, teşekkür ediyoruz.

Doğu Esintileri'nin yayına hazırlanmasında her zaman birlikte çalıştığımız yardımcı editörümüz Arş. Gör. Şeyda ARISOY ile dergimizin ilk sayısından bu yana sayfa düzeni, iç ve kapak tasarımı ile internet sitesi tasarımı ve güncellemelerini büyük bir özen ve titizlikle yapan Mehmet YILDIRIM'a da sonsuz teşekkürler... Doğu Esintileri'nin bir sonraki sayısında buluşmak dileğiyle...

Doğu Esintileri
Yayın Kurulu